

Oświadczenie złożone
przez senatora Sławomira Kowalskiego
na 41. posiedzeniu Senatu
w dniu 7 października 2009 r.

Oświadczenie skierowane do minister edukacji narodowej Katarzyny Hall

Szanowna Pani Minister!

Z uwagi na stanowisko Śląskiego Związku Gmin i Powiatów proszę o rozpatrzenie następujących propozycji zmian w art. 80 i art. 90 ustawy o systemie oświaty w zakresie dotowania przedszkoli, szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez podmioty niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

1. Proponuje się, aby podstawę naliczania dotacji dla przedszkoli niepublicznych oraz publicznych niebędących zakładami lub jednostkami budżetowymi stanowiły jedynie wydatki w przedszkolach gminnych finansowane z budżetu gminy, z wyłączeniem wydatków realizowanych z opłat wnoszonych przez rodziców.

Przedszkola niebędące przedszkolami gminnymi otrzymują niejako podwójnie opłatę stałą i opłatę za wyżywienie – raz w otrzymywanej dotacji, a drugi raz od rodziców i opiekunów dzieci chodzących do tych przedszkoli. Brakuje logicznego uzasadnienia finansowania z budżetu gminy w przedszkolach prowadzonych przez inne podmioty tej części wydatków, które w przedszkolach gminnych finansowane są przez rodziców i opiekunów dzieci.

2. Wszystkie niepubliczne szkoły i placówki oświatowe mające uprawnienia szkół publicznych, a także szkoły i placówki publiczne niebędące jednostkami lub zakładami budżetowymi, dotowane na podstawie ustawy o systemie oświaty, winny otrzymywać dotację na każdego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w wysokości części oświatowej subwencji ogólnej, otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego na tych uczniów.

Część oświatowa subwencji ogólnej wystarcza jedynie na pokrycie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń pracowników oświaty i w związku z tym samorządy z własnych dochodów pokrywają pozostałe koszty, które muszą zostać poniesione na realizację procesu dydaktycznego oraz na utrzymanie bazy szkół. W niektórych przypadkach taka sytuacja powoduje, że wysokość stawki dotacji ustalona na podstawie wydatków bieżących danej gminy jest wyższa od kwoty subwencji przyznanej danej gminie na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły dotowanej przez daną gminę.

Występują również problemy z ustaleniem kwoty wydatków bieżących w przypadku, gdy ani dana gmina, ani gminy sąsiadujące nie prowadzą szkoły publicznej takiego typu i rodzaju jak szkoła dotowana. Wówczas nie ma możliwości właściwego obliczenia stawki dotacji dla takiej szkoły niepublicznej.

Ponadto zasadne wydaje się umożliwienie ubiegania się o uzupełnienie subwencji oświatowej każdorazowo w przypadku zwiększenia liczby uczniów szkół prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne (możliwość wykazania wzrostu zadania: dotowanie szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych niebędących jednostkami lub zakładami budżetowymi, wynikającego ze wzrostu liczby uczniów tych szkół, jako zadania niezależnego, bez konieczności analizowania pozostałego zakresu realizowanych zadań oświatowych, z których uwzględnieniem dokonywany jest podział części oświatowej subwencji), z uwagi na to, iż zwłaszcza szkoły dla dorosłych prowadzą nabór uzupełniający po 30 września oraz często robią dodatkowy nabór również w semestrze zimowym. W takiej sytuacji subwencja jest naliczona na mniejszą liczbę uczniów niż liczba uczniów, w stosunku do której jednostka samorządu terytorialnego ma obowiązek udzielenia dotacji.

3. Ponadto zwracam się z prośbą o przedstawienie konkretnych warunków niezbędnych do ubiegania się o tytuł profesora oświaty.

Z poważaniem
Sławomir Kowalski